

Vägledning

Till regler för den frivilliga ursprungsmärkningen
Från Sverige, Kött från Sverige och Mjolk från Sverige

Svenskmärkning AB

25-04-28

Svenskmärkning AB

Innehåll

1)	Märkesanvändare och legoproducenter	4
1.1	Märkesanvändare	4
1.2	Legoproducenter	4
1.3	Krav på certifierade företag	4
1.4	Förädling och packning ska ske i Sverige	5
2)	Ansökan och registrering av produkter	5
2.1	Avtal	5
2.2	Portalen	5
2.3	Ansökan om att bli märkesanvändare	5
2.4	Ansökan om produkter	6
3)	Kriterier för produkterna	7
3.1	Animaliska produkter	7
3.2	Vegetabiliska produkter och prydnadsväxter	7
3.3	Sammansatta produkter	8
3.4	Bedömning av enskilda produkter	8
3.5	Beräkning av andel svenskt	9
3.6	Drycker	10
3.7	Produkter som serveras på restauranger	11
3.8	Märkning av växter och blommor	11
4)	Information till konsumenten	12
4.1	Märkning	12
4.2	Information om ursprung på förpackningen	12
4.3	Märkningsexempel	13
5)	Primärproduktion	15
5.1	Leverantörsförsäkringen	15
6)	Revision	16
6.1	Årlig internrevision	16
6.2	Stickprovsrevision	16
7)	Avvikelse	17
7.1	Avvikelse under löpande verksamhet	17
7.2	Avvikelse som framkommer vid revision.	17
8)	Märket	17
9)	Avgifter	18

Svenskmärkning AB

Inledning

Syftet med den frivilliga ursprungsmärkningen *Från Sverige* där även märket *Kött från Sverige*, *Mjök från Sverige* och *From Sweden* ingår, är att underlätta för konsumenter att välja livsmedel, råvaror och växter med svenskt ursprung, och på så sätt bidra till en levande landsbygd och en ökad produktion i Sverige.

Grunden för en framgångsrik märkning är trovärdighet och transparens. Därför finns tydliga krav på särhållning och spårbarhet som ska uppfyllas i produktionen. Att kraven följs säkerställs genom revisioner hos de producerande och märkande företagen.

Reglerna för Märkningen grundas på två huvudprinciper och fem kriterier.

2 Huvudprinciper

- Märkningen ska möta konsumenternas förväntningar.
- Det är råvaran och produktionen som räknas.

5 Kriterier

- Alla djur ska vara födda, uppfödda och slaktade i Sverige.
- Odling ska ha skett i Sverige.
- I sammansatta produkter ska minst 75% vara svenskt.
- Kött-, fjäderfä-, ägg-, fisk-, skaldjurs- och mjölkråvara är helt och hållet svenskt i alla produkter.
- All förädling samt packning ska ske i Sverige.

Svenskmärkning AB

I) Märkesanvändare och legoproducenter

1.1 Märkesanvändare

Märkesanvändare är företag som marknadsför produkter med märket *Från Sverige*, *Kött från Sverige*, *Mjök från Sverige* eller *From Sweden*, i fortsättningen kallad *Märket*.

Det är märkesanvändaren som ska ha ett avtal med Svenskmärkning AB (SvAB) för att få använda Märket. Det gäller både företag med och utan produktion.

Märkesanvändaren ska säkerställa att eventuella legoproducerande företag förstår och följer Regelverket Från Sverige.

Vid så kallad co-branding, då flera varumärken framgår på förpackningen, är det företaget som ansvarar för kundkontakten som betraktas som märkesanvändare och som ska ha avtal med SvAB.

1.2 Legoproducenter

Legoproducenter är företag som tillverkar produkter under ett annat företags varumärke.

De produktionsanläggningar som enbart producerar märkta produkter åt en annan märkesanvändare behöver inte ha ett avtal med SvAB. Avtal ska dock finnas om företaget producerar varor under eget varumärke som företaget vill märka med *Märket*. Det är alltså enbart märkesanvändaren som ska ha ett avtal med SvAB.

Märkesanvändare ska säkerställa att legoproducerande företag förstår och följer regelverket Från Sverige.

1.3 Krav på certifierade företag

Alla led i förädlingskedjan ska vara certifierade enligt ett kvalitetssystem som omfattar spårbarhet och livsmedelsäkerhet, lägst IP Livsmedel. Andra exempel på certifieringar är ISO 22000, BRC Food, FSSC 22000 eller Svensk Butiksstandard. För potatis- och rotfruktspackerier är R.I.P ett alternativ.

Primärproducenter av oförädlade vegetabiliska råvaror och biodlare får vara certifierade enligt KRAV med tillval livsmedelsäkerhet, R.I.P, IP Sigill Frukt & Grönt, IP Sigill Prydnadsväxter & Plantskola eller Sigill Biodling med Tillval livsmedelssäkerhet.

Märkesanvändare utan egen tillverkning eller packning (exempelvis dagligvaruhandelns egna märkesvaror) kan undantas från kravet på certifiering av den egna verksamheten i överenskommelse med SvAB. (4.2.2)

Svenskmärkning AB

1.4 Förädling och packning ska ske i Sverige

Förädling och packning ska ske i Sverige. Det är märkesanvändarens ansvar att säkerställa att all tillverkning och packning sker på anläggningar som ligger i Sverige och att verksamheten följer "Reglerna för den frivilliga ursprungsmärkningen *Från Sverige*". Det gäller alla ingredienser som ska ingå i produkten och räknas som svenska.

Exempel Bacon

Bacon från gris som är född, uppfödd och slaktad i Sverige men sedan vidareförädlas och packas utanför Sverige kan inte märkas. Bacon som produceras utanför Sverige får heller inte ingå som en ingrediens i andra märkta produkter.

Exempel Jordgubbar

Jordgubbar som är odlade och skördade i Sverige men rensade och förpackade utomlands får inte märkas med Från Sverige. De får inte heller räknas som svenska om de ingår som ingrediens i en sammansatt produkt som märks med Från Sverige.

2) Ansökan och registrering av produkter

Företag som vill använda märket på produkt eller i marknadsföring ska skriva avtal med SvAB och ansöka om att bli märkesanvändare. Det är märkesanvändaren som ansöker om att få använda märket på produkter och i marknadsföring.

2.1 Avtal

Ett signerat avtal skickas till SvAB på mail till info@svenskmarkning.se eller till Svenskmärkning AB, Franzengatan 1B, 105 33 Stockholm

Avtalet för märkesanvändning finns på hemsidan www.fransverige.se

2.2 Portalen

Ansökan görs via hemsidan www.fransverige.se/foretag/. Genom att registrera företaget skapas en sida i vår portal där information om företaget och produkterna ska registreras.

2.3 Ansökan om att bli märkesanvändare

Vid ansökan om att bli märkesanvändare ska följande information anges:

Uppgifter om företaget

- Företagsnamn
- Organisationsnummer
- Adress

Svenskmärkning AB

Certifikat för kvalitetssystem

- Bifoga en kopia på företagets kvalitetscertifikat. Ange certifikatets giltighetstid.

Kontaktpersoner

- Kontaktperson för märket – SvABs huvudkontakt i märkesfrågor
- Controller - Personen ansvarar för att kvartalsvis rapportera in försäljning (nettoomsättning) på märkta produkter på kategorinivå
- Kommunikationsansvarig
- VD

Faktureringsuppgifter

- Faktureringsadress
- Företagets totala årsomsättning (från senaste bokslut)

I samband med registreringen tilldelas företaget ett licensnummer.

2.4 Ansökan om produkter

Det är viktigt att ansöka om märkning av produkter innan de lanseras med märkningen. Varje enskild produkt ska registreras och godkännas innan märkning. Följande uppgifter ska anges i den webbaserade produktlistan som hittas i portalen:

- Namn
- Kategori
- EAN alt PLU (eller artikelnummer)
- Andel svenskt (se instruktion, avsnitt 3.5)
- Lanseringsdag (den dag då produkten planeras lanseras med märket)
- Producerande anläggning (detta kan vara den egna anläggningen eller anlitad legoproducent) samt ort, certifikat och giltighetstid för certifikatet. Det går att ange flera anläggningar per produkt.
- Om produkten finns registrerad i Dabas eller Validoo.

Möjlighet finns också att skriva en kommentar. Om flera liknande produkter ska registreras finns möjlighet att kopiera informationen.

När samtliga uppgifter är ifyllda skickas produkten till SvAB för granskning. Observera att samtliga uppgifter måste vara ifyllda innan produkten kan skickas för granskning.

När produkten är granskad och godkänd får märket användas på produkten.

Komplettering av nya produkter görs via portalen. Det går bra att när som helst lägga till eller ta bort produkter och kategorier eller ändra i informationen. När en förändring görs skickas produkten åter till SvAB för granskning.

Märkesanvändaren ansvarar för att företags- och produktinformationen är uppdaterad och korrekt i portalen.

Svenskmärkning AB

2.4.1 Registrering av prydnadsväxter

Registreringen av prydnadsväxter och plantskola kan göras på kategorinivå exempel tulpaner, bärbuskar osv. Produktspecifik information registreras då i en separat excellfil som mailas till SvAB för granskning på info@svenskmärkning.se. SvAB sparar sedan excellfilen i portalen.

3) Kriterier för produkterna

Strävan är att råvaror ska vara svenska och gränsen är minst 75% svenskt i sammansatta produkter. Kött-, fjäderfä-, ägg-, fisk-, skaldjurs- och mjölkråvara ska alltid vara 100% svenskt även i sammansatta produkter. Beräkningen görs på samtliga ingående ingredienser med undantag för vatten, se 3.5.

3.1 Animaliska produkter

Alla animaliska råvaror såsom kött, mjölk, ägg, fisk, fågel och skaldjur ska alltid vara 100% svenska i märkta produkter. Djur ska vara födda, uppfödda och slaktade i Sverige. Detta gäller även för animaliska råvaror som ingår som ingredienser i sammansatta produkter. Den totala mängden animaliska ingredienser (som inte definieras som råvaror, exempelvis fjälster) får vara importerade och då utgöra max 3% av produkten bortsett från vatten (3.5.3 b).

Sammansatta produkter, som exempelvis korv, blodpudding eller fruktyoghurt, ska innehålla minst 75% svenskt, beräknat på samtliga ingående ingredienser med undantag för vatten. Alla animaliska råvaror ska vara 100% svenska.

Reglerna omfattar även katt- och hundmat som märks med Från Sverige.

Exempel Pyttipanna

Ingredienser: Potatis 57%, lök 16%, skinka 13%, nötkött 11%.

Köttet ska komma från djur som är födda, uppfödda och slaktade i Sverige. Köttet ska också ha beretts i Sverige. Hela produkten ska ha tillverkats i Sverige och minst 75% av produkten ska vara av svenskt ursprung. För att nå gränsen på 75% behöver även potatisen vara svenskt. Strävan är att även löken ska vara svensk.

Exempel Ostkorv stoppad i naturtarm

Minst 75% måste vara svenskt. Alla animaliska råvaror ska vara svenska, det gäller alltså både kött och ost. Tarmen betraktas inte som en råvara och kan vara importerad förutsatt att mängden inte överstiger 3%.

3.2 Vegetabiliska produkter och prydnadsväxter

Odling ska ha skett i Sverige och råvaran ska leva upp till de krav som ställs i tabell 5.1.1. Denna regel avser såväl rena råvaror och de ingredienser som räknas som svenska i en sammansatta produkt.

Svenskmärkning AB

3.3 Sammansatta produkter

Minst 75% av ingående ingredienser måste vara svenska och all animalisk råvara måste vara 100% svensk.

I sammansatta produkter krävs att minst 75% är svenskt. Det får alltså ingå importerade vegetabiliska ingredienser, men de får högst utgöra 25% av de ingående ingredienserna.

Observera att strävan är att råvaror ska vara svenska och att märkesanvändaren ansvarar för att användningen av importerade ingredienser inte riskerar märkningens trovärdhet.

Exempel Müsli med frukt & russin

Ingredienser är havregryn, kornflingor, rågflingor, russin 10%, ananaspuffar 4%, melonbitar 3%.

Här uppgår de importerade ingredienserna russin, ananaspuffar och melonbitar till 17% vilket är under gränsen för sammansatta produkter. De övriga ingredienserna havregryn, korn och rågflingor är svenska och måste utgöra minst 75% av produkten.

3.4 Bedömning av enskilda produkter

Märkesanvändaren ansvarar för att användningen av importerade ingredienser inte riskerar märkningens trovärdhet.

SvAB bedömer varje enskild produkt och i oklara fall avgör SvAB om enskilda produkter får märkas. Vid bedömningarna tas konsumentens förväntningar i beaktande. I de fall där konsumenten kan förvänta sig att en eller flera ingredienser i produkten är av svenskt ursprung, kan SvAB ställa krav på att dessa ingredienser ska vara 100% svenskt.

Exempel Inlagd smörgåsgurka

75% av produkten ska vara svenskt och gurkan ska vara 100% svensk. Importerade ingredienser får alltså användas i lagen men den svenska gurkan får inte blandas med importerad gurka.

Exempel Potatischips

Potatisen ska vara 100% svensk. Olja och kryddor får vara importerade om gränsen på 75% svenskt uppfylls.

Exempel Vetemjöl med mjölbehandlingsmedel

100% av mjölet ska vara svenskt. (3.3.4)

Exempel Frysta ärtor och morötter

Ärtorna och morötterna måste vara 100% svenska. (3.3.4)

Svenskmärkning AB

3.5 Beräkning av andel svenskt

Beräkningen av hur stor andel som är svenskt i produkten ska baseras på vikten hos alla ingående ingredienser med undantag för vatten (3.5.3). Beräkningsmodellen syftar till att koppla förbrukningen av svensk råvara till nyttjande av resurser i det svenska lantbruket. Tillsatt vatten räknas bort. Därmed motsvarar inte resultatet alltid mängden svenskt i den konsumtionsfärdiga produkten.

För ingredienser som rekonstitueras i processen eller vid konsumentens beredning av produkten ska den rekonstituerade vikten användas vid beräkningarna. Med rekonstituering menas att från ett pulver eller koncentrat återskapa en produkt genom tillsats av vatten. Exempel på en sådan ingrediens kan vara mjölkpulver som återskapas till mjölk.

Baljväxter och produkter därav exempelvis baljväxtprotein, kräver tillsatts av vatten för att möjliggöra konsumtion. Baljväxter ska därför rekonstitueras till den konsumtionsklara vikten dvs vikt efter blötläggning eller beredning / värmebehandling.

Den totala andelen svenskt ska anges i webbverktyget när produkten registreras för märkning.

Exempel Gulärtsbiff med tandoorikrydda

Till produkten används torkade ärtor som förvälls i vatten. De förvällda ärtorna kryddas sedan med tandoori. I beräkningarna ska ärtans vikt efter förvällning räknas in som svenskt. Tandoorikryddan är importerad och får inte uppgå till mer än 25%.

Räknesnurra

Räknesnurran är en hjälp att beräkna om en produkt uppfyller kraven på 75% svenskt samt att gränsen för 3% importerade animaliska ingredienser inte överskrids. När andelen svenskt ska beräknas så ska vatten inte tas med i beräkningen.

Räknesnurran är avsedd som en hjälp för att se om andelen svenskt är tillräckligt hög för att uppfylla reglerna. Beräkningarna behöver inte bifogas i samband med ansökan men det kan vara bra att spara ner en ifylld räknesnurra per produkt för att ha informationen sparad i den egna verksamheten.

Exempel Kardemummabulle

När andelen svenskt beräknas så ska beräkningen ske på alla ingående ingredienser bortsett från vattnet. Så det är exempelvis mjöl, mjölkpulver, margarin, socker, kardemumma och jäst som ska tas med och av dessa ingredienser ska minst 75% vara svenskt. Beräkningarna görs på vikten av de ingående ingredienserna, vilket innebär att beräkningarna ska utgå ifrån deg/smet och inte färdig produkt.

Svenskmärkning AB

Exempel Jordgubbsglass

Ingredienser: Skummjolk, grädde (35%), socker, jordgubbar (4%), äggula, naturlig arom, stabiliseringsmedel fruktkärnmjöl, pektin.

Alla ingående animaliska råvaror ska vara svenska, det vill säga skummjolk, grädde och ägg. Däremot kan jordgubbarna vara importerade om andelen svenskt uppgår till minst 75% exkluderat jordgubbarna.

Minst 75% ska vara svenskt. Det innebär att max 25% kan utgöras av ingredienser som inte är från Sverige. Observera att alla animaliska råvaror ska vara helt och hållet svenska. Beräkningarna görs på vikten av ingående ingredienser, se 3.5.

Exempel Drickyoghurt

Drickyoghurt med extra mjölkprotein. Extra protein som består av isolerat mjölkprotein betraktas inte som en råvara och behöver inte ha svenskt ursprung. Den ingrediensen kan ingå i de 3% ingredienser av animaliskt ursprung som kan bestå av importerade ingredienser. Dock får dessa ingredienser tillsammans inte uppgå till mer än 3%. (3.3.5 b)

3.5.1 Produkter bestående av flera delkomponenter

En produkt som består av flera separat förpackade delkomponenter ska bedömas i sin helhet gällande andelen svenska råvaror och ingredienser.

Exempel Pasta med grädd- och paprikasås

Pastan utgör 70% av produkten och innehåller endast svenska ingredienser, och råvaror. Grädd- och paprikasåsen utgör 30 % av produkten och ligger i en separat påse inuti konsumentförpackningen.

Såsen innehåller 25 % svensk grädde, vilket utgör 7,5 % av totalprodukten. Därmed består totalprodukten av 77,5 % svenska ingredienser och kravet på minst 75 % svenskt är uppfyllt. Det ska även framgå på förpackningen att paprikan inte är svensk (regel 3.3.4)

3.6 Drycker

Dryck ska vara tillverkad av svenska råvaror och vattnet ska komma från en svensk vattentäkt. Max 3 % importerade råvaror får användas för funktion eller smak

Exempel på produkter som räknas som drycker är icke smaksatt vatten, juice, öl och sprit.

Svenskmärkning AB

Exempel Äppeljuice med ingefära

Produkten ska vara tillverkad av 100% svenska äpplen. Max 3% importerad ingefära får användas för att bidra med smak. Information om ursprung ska anges enligt 3.3.4 i Regelverket.

3.7 Produkter som serveras på restauranger

I restauranger får märkningen användas för enskilda råvaror exempelvis ägg på en frukostbuffé eller hela rätter som lever upp till märkets kriterier exempelvis pannkakor med grädde och sylt.

Om restaurangen enbart serverar svenskt kött och svenska charkuterier får märket Kött från Sverige användas generellt i kommunikationen, exempelvis på hemsida, menyer och i reklam. Om importerat kött också serveras får inte Kött från Sverige användas i generell kommunikation. Kött från Sverige får då användas i samband med de rätter som innehåller svenskt kött. Produkter som märks ska leva upp till kriterierna för märkningen.

Restauranger och anläggningar i förädlingsledet ska vara anslutna till en certifiering, exempelvis IP Livsmedel eller Svensk butiksstandard.

Företag utan egen tillverkning eller packning kan undantas från kravet på certifiering av den egna verksamheten i överenskommelse med Svenskmärkning. Punkt 4.2.2 i Regelboken.

3.8 Märkning av växter och blommor

3.8.1 Prydnadsväxter

Prydnadsväxter ska ha odlats i Sverige från lök, frö eller stickling. Den huvudsakliga odlingstiden eller tillväxten ska ske i Sverige.

Exempel Tulpaner

En tulpan som odlats i Sverige får märkas med Från Sverige även om tulpanlöken är importerad från Holland.

Exempel Azalea

En azalea som haft sin tillväxt utomlands och står i svensk odling för att blommorna ska slå ut har inte haft sin huvudsakliga tillväxt i Sverige och kan inte märkas med Från Sverige.

3.8.2 Perenner

Perenner ska ha minst en växtsäsong eller tillräcklig tid i svensk odling för att förädla produkten ett storleks eller kvalitetsteg. En växtsäsong räknas när odlingen har passerat 1 juli.

3.8.3 Häck, landskapsväxter, prydnads- och bärbuskar, rosor, barrväxter, klängväxter, fruktträd, solitärbuskar, träd och färdig häck

Ska ha odlats minst två växtsäsonger i Sverige. Det innebär att växten ska ha stått i svensk odling och passerat 1 juli två gånger.

Svenskmärkning AB

4) Information till konsumenten

4.1 Märkning

Gällande informationsförordning ska följas och det är viktigt att tänka på att presentationen för konsument är tydlig och inte vilseledande.

Gällande lagstiftning och vägledningar finns på livsmedelsverkets hemsida slv.se

- Informationsförordningen (EU) 1169/2011,
- Livsmedelsverkets vägledning till (EU) nr 1169/2011

I livsmedelsföretagens märkningshandbok finns relevant lagstiftning och aktuella vägledningar samlade och märkningshandboken fungerar ett stöd i märkningsfrågor. Den finns för nedladdning på livsmedelsföretagens hemsida: livsmedelsforetagen.se

4.2 Information om ursprung på förpackningen

Märkesanvändaren ansvarar för att användningen av importerade ingredienser inte riskerar märkningens trovärdhet och att konsumenten får den information som krävs för redlighet, transparens och trovärdhet.

För sammansatta produkter är det viktigt att konsumenten får information om svenskt ursprung för de ingredienser där svenskt ursprung krävs för att uppfylla Märkets kriterier.

I de fall produkten innehåller vegetabiliska ingredienser, som inte är av svenskt ursprung och som är av särskild betydelse* för konsumentens köp, ska det framgå på förpackningen att de inte är av svenskt ursprung (3.3.4)

**Ingredienser av särskild betydelse: ingredienser som ingår i livsmedlets beteckning eller produktnamn, eller som framhävs i märkningen genom ord, bild eller grafik kan uppfattas vara av särskild betydelse för konsumentens köp.*

Informationen ska vara lättillgänglig för konsumenten och ska därför framgå på förpackningen.

Samma krav på ursprungsinformation gäller för samtliga av de fyra ursprungsmärkena (*Från Sverige, Kött från Sverige, Mjök från Sverige eller From Sweden*) som används.

Exempel Rågbröd

Ett Från Sverige – märkt rågbröd innehåller svensk rapsolja där ursprung för rapsoljan inte är angiven på förpackningen. Detta är godtagbart enligt regelverket då de betydande ingredienserna för konsumentens köp, samt de ingredienser som krävs för att uppfylla kriteriet på 75% svenskt innehåll, har märkts ut med ursprung. (3.3.4)

Ingredienser: Mjöl (fullkorn av råg, vete*, fermenterat vete), vatten, surdeg av fullkornsrågmjöl* 20 %, rågflingor*, malt av korn, rapsolja, salt, jäst*, mjölbehandlingsmedel (askorbinsyra). *Ursprung Sverige*

Svenskmärkning AB

4.3 Märkningsexempel

Informationen om ingrediensernas ursprung (enligt 3.3.4 i Regelhandboken) kan anges på olika sätt och det märkande företaget har ansvar för att informationen är tydlig mot konsument och inte vilseledande.

Informationen kan framgå i samband med ingrediensförteckning eller i beskrivande text på framsidan eller på baksidan av förpackningen. Här följer några exempel på hur informationen kan anges:

Exempel Skogsbärsyoghurt

Ingredienser: Yoghurt (högpastöriserad mjölk, kondenserad mjölk*, yoghurtkultur), fruktberedning (socker, hallon 3,5%, blåbär 0,5%, majsstärkelse, förtjockningsmedel (E440), arom). *Ursprung: Sverige. Hallon och blåbär är inte från Sverige.*

Skogsbärsyoghurten är märkt med *Mjölk från Sverige* och består av svensk mjölk. Hallon och blåbär är nära förknippat med livsmedlets beteckning och är därmed av betydelse för konsumentens köp. Bären har inte svenskt ursprung och detta ska framgå på förpackningen.

Exempel Müsli

Ingredienser: Havregryn, rågflingor, russin 7%, rostade kornflingor (korn, salt), solrosfrö 5 %, salt.

Produkten består av 87% svenska spannmål. Russin och solrosfrön är importerade och tillsätts för att ge extra smak och sötma.

På framsidan av förpackningen finns bild med russin och solrosfrön. Russinen och solrosfröna kommer inte från Sverige. Konsumenten informeras om ursprunget på de svenska och de importerade ingredienser genom en beskrivande text på förpackningen.

Exempel Lökkorv

Ingredienser: Griskött 40%, fett från gris*, nötkött* 15%, nöthjärta*, lök** 9%, socker*, koksalt, blodprotein från gris*, vitpeppar, mjölkprotein*, antioxidationsmedel E300, konserveringsmedel E250. *Ursprung: Sverige. **Ursprung: EU*

Korven är märkt med *Kött från Sverige*. I ingrediensförteckningen anges att den animaliska råvaran har svenskt ursprung. Löken kan ha varierande ursprung men kommer alltid från Europa. Salt, vitpeppar och tillsatser anses inte vara av betydelse för konsumentens köp och ursprung behöver därför inte anges för dessa ingredienser.

Svenskmärkning AB

Exempel Formbröd

Ingredienser; vetemjöl, vatten, jäst, rapsolja, socker och salt.

Vi använder i första hand svenskt mjöl i våra bröd men ibland behöver vi komplettera med importerat vete. Innehållet är alltid minst 75% svenskt. Vill du veta mer om hur vi arbetar med svenska råvaror se [vår hemsida](#).

I exemplet Formbröd kompletteras ibland det svenska vetemjölet med en liten mängd importerat vete. Produkten består alltid av minst 75% svenskt. Konsumenten får information om detta genom en beskrivande text på förpackningen. Hänvisning ges också till företagets hemsida där konsumenten kan läsa mer. Informationen om det svenska innehållet kan också printas på förpackningen exempelvis i samband med Bäst före datumet, se exempel "Rostbröd".

Exempel Rostbröd

Ingredienser; vetemjöl, vatten, jäst, rapsolja, socker och salt.*

**mängden svenskt vetemjöl, se information vid bäst före datumet.*

Exempel Havregrynsgröt med äpple och kanel

Ingredienser; Havregryn, torkat äpple 8 %, socker, kanel, salt.

Havre från södra Sverige (alt landskap) passar fint till frukost. Här tillsammans med äpplebitar som vi köper från utvalda odlare i Sverige, Danmark och Holland. Kontakta oss gärna så berättar vi mer om hur vi arbetar med svenska råvaror. På Frånsverige.se kan du läsa mer om kriterierna för den frivilliga ursprungsmärkningen Från Sverige.

Ursprunget av de svenska ingredienserna kan även anges som landskap eller regioner. I detta exempel kan äpplet ha varierande ursprung där Sverige ibland är ursprungsland. Havregrynen måste utgöra minst 75% av produkten eftersom äpplet inte alltid är av svenskt ursprung.

Exempel Yoghurt med granola

Ingredienser; Yoghurt (mjölk, yoghurtkultur), granola (havregryn, veteflingor, socker, salt), solrosfrön, pumpakärnor, torkade hallon, arom.*

Mjölken är från Sverige. Övriga ingredienser är från EU/Icke EU

Yoghurten är märkt med *Mjolk från Sverige*. Att granolan inte är från Sverige skrivs genom att berätta att övriga ingredienser är från EU/Icke EU. Ursprunget på de specifika ingredienserna i granolan behöver då inte anges.

Exempel Ost- och skinkpaj

Ingredienser; Mjölk, mjöl*, ägg*, skinka* 13% (skinka, vatten, potatisstärkelse, konserveringsmedel (E250), ost* 13%, vatten, purjolök, smör (grädde*, salt, mjölksyrakultur) rapsolja, potatisstärkelse, salt, svartpeppar.*Svenskt ursprung*

Ost- och skinkpajen består av svenska animaliska råvaror och svenskt vetemjöl. Övriga ingredienser bedöms inte vara av betydelse för konsumentens köp och ursprung behöver därmed inte framgå för dessa ingredienser.

Svenskmärkning AB

5) Primärproduktion

Primärproduktionen av svenska råvaror ska följa svensk lag på ett sätt som säkerställer svenskt ursprung. De krav som ställs för de olika näringarna grundar sig i krav som ställs av handeln och branschen själv. Dessa krav måste uppfyllas för att råvaran/ingrediensen ska kunna räknas som svensk i en märkt produkt. (5.1.1)

Att råvarorna har svenskt ursprung och att kraven i primärproduktionen efterlevs intygas genom en leverantörsförsäkrans.

I de fall företaget är certifierad finns företaget angivet på standardägarens eller certifieringsorganens hemsida, exempelvis sigill.se. Att giltig certifiering finns kan på så vis kontrolleras.

5.1 Leverantörsförsäkrans

Leverantörsförsäkrans är en möjlighet att säkerställa att kraven uppfylls i primärproducentledet för de svenska råvarorna.

Vilka krav och hur dessa ska verifieras framgår i tabell 5.1.1 i "Regler för den frivilliga ursprungsmärkningen *Från Sverige*".

Följande information ska framgå i en leverantörsförsäkrans för att den ska anses som tillräcklig:

- Ursprung = Sverige
- Uppgift om vilken branschriktlinje/krav som avses eller hänvisning till Regelverket *Från Sverige*
- Vilka råvaror/ingredienser som avses. Artikelnummer ska framgå om detta krävs för att kunna identifiera råvaran/ingrediensen.
- Kontaktuppgifter till leverantören
- Datum
- Leverantörsförsäkrans ska vara underskriven av leverantören

Exempel på hur en leverantörsförsäkrans kan se ut finns att ladda ner från fransverige.se

Svenskmärkning AB

6) Revision

6.1 Årlig internrevision

Märkesanvändare och legoproducenter ska genomföra årlig internrevision enligt bilaga 1. Märkesanvändare ska även säkra att anlitate legoproducenter genomför årlig internrevision och att eventuella avvikelser åtgärdas.

Checklistan som ska användas vid internrevision finns i bilaga 1. Den är uppdelad i olika avsnitt som är anpassade efter respektive bransch. Välj den flik i Excellarket som är aktuellt för verksamheten. Observera att ibland kan flera avsnitt vara aktuella, exempelvis företag som både har egen produktion och anlitar legoproducenter.

6.2 Stickprovsrevision

En oberoende verifiering sker löpande hos märkesanvändare och legoproducenter. Stickprovskontrollen utförs med hjälp av certifieringsorgan på uppdrag av SvAB. Certifieringsorganet tar kontakt med de företag som ska revideras och bokar tid. Stickprovsrevision kan utföras både hos märkesanvändare och legoproducenter. Alla företag som använder märket kommer någon gång få en stickprovsrevision. Restauranger får revision årligen.

Vid en revision går revisorn igenom bilaga 1 och kontrollerar att företaget lever upp till reglerna i Regelhandboken.

Bland annat kontrolleras att intyg finns för primärproduktionen samt att interrevision har utförts i den egna anläggningen och i eventuella legoproducerande anläggningar. Särhållning och spårbarhet kontrolleras och massbalansberäkning genomförs.

En massbalansberäkning är en avräkning av mängden inkommande råvaror som använts för att åstadkomma färdiga produkter, där man även beaktar svinn i processen samt omarbetning.

Revision förbereds genom att:

- Gå igenom er genomförda internrevision. Genomför internrevisionen om du ännu inte gjort detta.
- Säkerställ att eventuella legoproducenter har genomfört internrevision.
- Kontrollera att dina registrerade uppgifter i portalen på fransverige.se är aktuella och korrekta.
- Säkerställ att skriftlig överenskommelse finns tillgängligt där det framgår att eventuella legoproducenter följer Regelverket Från Sverige.
- Säkerställ att intyg finns som bekräftar att råvarorna som används i Från Sverige-märkta produkter lever upp till kriterierna i kapitel 5.

Svenskmärkning AB

7) Avvikelser

Avvikelser är avsteg från reglerna för märket. Exempel på en avvikelse är om importerat kött ingår i en märkt produkt.

7.1 Avvikelser under löpande verksamhet

Avvikelser som uppkommer vid löpande verksamhet ska omedelbart meddelas SvAB och avvikelsen ska åtgärdas. En ifylld avvikelsesrapport ska skickas in till SvAB som bedömer om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Mall för avvikelsesrapportering finns i bilaga 2 på fransverige.se.

7.2 Avvikelser som framkommer vid revision.

Avvikelser som framkommer vid internrevision ska noteras i checklistan bilaga 1 och åtgärdas. Om avvikelsen är av sådant slag att det påverkar märkta produkter ska SvAB omedelbart informeras om avvikelsen och en ifylld avvikelsesrapport skickas in till SvAB. Märkesanvändare har ansvar att eventuella legoproducenter åtgärdar avvikelser som uppkommer.

Avvikelser som framkommer vid stickprovsrevision utförd av certifieringsorgan noteras i revisionsrapporten och åtgärderna ska rapporteras till revisorn som bedömer om åtgärderna är tillfredställande för att släcka avvikelsen. Avvikelserna ska vara åtgärdade och godkända innan revisionen kan godkännas.

Om avvikelser inte åtgärdas på ett tillfredställande sätt har SvAB rätt till sanktioner enligt kapitel 7 i Regelhandboken.

8) Märket

De fyra ursprungsmärkena *Från Sverige*, *Kött från Sverige*, *Mjök från Sverige* och *From Sweden* vilar i samma regelverk och samma krav på information till konsument (se avsnitt 4). Företagen får avgöra vilket av märkena som de önskar använda på produkter godkända för märkning. SvABs rekommendation är att kött och charkuterier märks med *Kött från Sverige* och att mejeriprodukter märks med *Mjök från Sverige*. Övriga kategorier märks med *Från Sverige*. Produkter avsedda för utförsel märks enbart med *From Sweden*.

Högupplöst märke finns att hämta under "dokument" i portalen på fransverige.se. Där finns också grafiska riktlinjer.

Använd gärna märket i marknadsföring och på hemsidan. När märkesanvändare tillsammans kommunicerar på ett konsekvent och enhetligt sätt blir budskapet starkt och tydligt. Det bidrar till att skapa igenkänning och mervärde. I portalen hittar ni inspiration om hur ni kan använda märket i er marknadsföring.

Svenskmärkning AB

9) Avgifter

Alla anslutna företag betalar en årlig kontrollavgift. Avgiften är 500 kr för företag som omsätter 0-9 milj och 3000 kr för företag som omsätter över 9 miljoner. För företag med en total omsättning över 25 miljoner utgår dessutom en licensavgift om 0,065% av värdet på nettoomsättningen av märkta produkter.

Företag som omfattas av licensavgift rapporterar in underlag för licensavgift enligt formulär som SvAB tillhandahåller. Rapporteringen sker kvartalsvis. Formuläret skickas till den person som står angiven som controller under företagsuppgifterna i portalen.

Mer information om hur licensavgiften beräknas och hur inrapporteringen går till finns i dokumentet *Vägledning- inrapportering av omsättning på märkta produkter* som finns att ladda ner från portalen.

Lycka till med märkningen!

Och varmt välkommen att kontakta oss om du har frågor kring märkningen.

Önskar vännerna på Svenskmärkning!

info@svenskmärkning.se

Den frivilliga ursprungsmärkningen Från Sverige används på råvaror, livsmedel och växter. Märket betyder att produkten är odlad, född och uppfödd, förädlad, förpackad och kontrollerad i Sverige. För att få använda Från Sverige-märkningen, där även märkena Kött från Sverige och Mjolk från Sverige ingår, skrivs avtal med Svensk märkning. LRF, Livsmedelsföretagen och Svensk Dagligvaruhandel är initiativtagare och gemensamma ägare av Svensk märkning AB.

Välkommen att läsa mer på fransverige.se